

Muistio 3/2021

VANHUSNEUVOSTO

Aika 16.3.2021 klo 10 – 11.38

Paikka **hybridikokous, teams tai kaupungintalo kokoushuone 110**

Paikalla

Eila Lampio	puheenjohtaja
Heikki Vappula	varapuheenjohtaja
Pentti Vilmi	jäsen
Marketta Iso-Kuortti	jäsen
Eveliina Aaltonen	jäsen
Inga-Maija Hyppölä	jäsen
Leena Sorvali	jäsen
Kaija Koljonen	jäsen
Terttu Uosukainen	jäsen poissa
Kari Kempas	jäsen
Eeva Marin	jäsen
Tiina Häyrinen	sihteeri

22. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleiksi kokoukseen

23. Läsnäolijoiden toteaminen

Poissa jäsen Terttu Uosukainen, muut jäsenet paikalla.

24. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen (9.2.2021)

Hyväksyttiin muutoksitta

25. E-palautteen kautta saapunut kysymys kuntalaiselta ”kuuluuko Lahden vanhusneuvosto ikäystävällisten kuntien verkostoon?”

Maailmanlaajuinen ikäystävällisten kaupunkien ja paikallisyhteisöjen verkosto (The World Health Global Network for Age-friendly Cities and Communities) on nostanut ikäihmisten osallistamisen keskeiseksi näkökohdaksi pyrittäessä entistä paremmin vastaamaan ikääntyvän väestön tarpeisiin. Suomessa mm. Tampere (v.2012) ja Turku (v.2019) ovat osana verkostoa.

Verkoston tarkoituksena on edistää tiedon ja kokemusten jakamista kaupunkien ja yhteisöjen kesken. Verkoston strategiana on edistää ikääntyvien ihmisten osallisuutta yhteisöissään ja tällä tavoin muokata asuinympäristöistä nykyistä ikäystävällisempiä. Tavoitteena on kaiken ikäisten asukkaiden aktiivinen osallistuminen paikallisyhteisönsä eri toimintoihin ja jokaisen ikäryhmän huomioonottaminen ”aktivoivien” julkisten ja kaupunkitilojen suunnittelussa.

Jäsenille tutustumista varten;

Ikäinstituutin verkkoseminaarin [esitysmateriaali](#) 12.8.2020, Erja Rappe ja Jere Rajaniemi. [Artikkeli](#) kriteerit kunnan ikäystävällisyyden arviointiin ja [lomake](#), jolla jäsenet voivat ennen päätöksentekoa arvioida Lahden kaupungin nykytilaa. Yhteenvedo voidaan laittaa aloitteen liitteeksi.

Päätösehdotus:

Lahden kaupungin vanhusneuvosto tekee aloitteen kaupunginhallitukselle Lahden kaupungin liittymisestä Ikäystävällinen kunta -verkostoon.

Kaupunki voi osoittaa sitoutumista ikäystävällisyyteen liittymällä Maailman Terveysjärjestö WHO:n ikäystävällisten kuntien verkostoon (Age Friendly Cities and Communities). Verkostoon liittyminen ei synnytä kaupungille suoria velvoitteita vaan kaupunki määrittelee itse, kuinka se toteuttaa ikäystävällisyyttä. WHO:n verkosto voi kuitenkin arvioida kaupunkeja tiettyjen kriteereiden pohjalta ja maailmanlaajuisen verkoston jäsenet voivat vaihtaa kokemuksia asiantuntijoiden kanssa ja jakaa hyväksi koettuja käytänteitä.

Suomen kaupungeista esim. Turku ja Tampere kuuluvat verkostoon, Tampereella ikäystävällisyys näkyy esimerkiksi säännöllisinä terveystarkastuksina, iäkkäiden äänestys- ja osallistumisaktiivisuutena, kahtena kunnallisena vanhusasiamiehenä sekä erilaisina ikääntyneiden neuvonta- ja palvelupisteinä.

Ikäystävällisyyden keskeisiä elementtejä ovat:

1. Päätöksenteon on oltava ikäystävällistä. Asukaslähtöinen demokratia edellyttää ikäihmisten kuulemista ja vaikutusmahdollisuuksia. Vanhusneuvostoilla on oltava todellista vaikutusvaltaa, mielellään jo asioiden valmisteluvaiheessa. Digitalisointi ei saa johtaa ikäihmisten mielipiteiden sivuuttamiseen. Kansalaistoiminnan tuki ja hyvät toimitilat tukevat ikääntyneiden osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja vapaaehtoistyötä.
2. Elinympäristön kehittämisessä, kuten kaavoituksessa ja rakentamisessa, on otettava huomioon ikäihmiset. Asumisen, liikenteen ja elinympäristön pitää olla esteetöntä, turvallista ja viihtyisää. Henkistä hyvinvointia edistävät yhteisölliset asumisratkaisut, monipuoliset ja saavutettavat lähipalvelut ja oikeus lähiluontoon.
3. Julkisia palveluita on kehitettävä ikäihmisten tarpeet huomioon ottaen. Sosiaali- ja terveyspalveluiden lisäksi pitää kuntien vastuulla olevien liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden on oltava ikäystävällisiä. Palveluiden kehittämisessä on myös otettava huomioon ikääntyneen väestön moninaisuus.

Vanhusneuvosto toteaa, että tehtäessä ikäystävällisen kunnan arviointilomakeen mukaista arviota, Lahden saamat pisteet jäivät 130 – 133 pistettä/216:sta. Eli parannettavaa Lahdelle jäi.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

26. Osallisuus- ja hyvinvoinnin jaoston kysely koronanpandemian vaikutuksista

Toivomme kuulevamme vanhusneuvoston näkemyksiä siitä, miten koronapandemia on vaikuttanut ikääntyneiden hyvinvointiin.

Alla apukysymyksiä avuksi vanhusneuvoston vapaamuotoisen vastauksen laadintaan.

Koronapandemian vaikutukset:

- fyysiseen hyvinvointiin?
- psyykkiseen hyvinvointiin?
- sosiaaliseen hyvinvointiin / osallistumiseen?
- muita mahdollisia huomioita?

Päätös: Vilkkaan keskustelun jälkeen sihteeri kerää ajatukset ja huomiot toimitettavaksi osallisuuden- ja hyvinvoinnin jaostolle.

27. Edustajien nimeäminen (2) seminaari/työpajaan yhtymän vanhus- ja vammaisneuvostojen perustamisesta

Hyvinvointikuntayhtymä pyytää edustajien (2) nimeämistä seminaari/työpajaan 13.4.2021 klo 14-16 (teams-kokous), jossa käsitellään vanhus- ja vammaisneuvoston perustamista yhtymään. Yhtymän hallituksen on tarkoitus perustaa neuvostot 24.5.2021.

Päätös: Inga-Maija Hyppölä ja Kari Kempas edustavat Lahden vanhusneuvostoa.

28. Muut ja tiedoksi tulleet asiat

100 v täyttävälle lähetettävä Lahden kaupungin oma onnittelukortti
Hallituksen esitys eduskunnalle kuntavaalien siirtämisestä pidettäväksi 13.6.2021.
Esityksessä pidennetään luottamustoimien toimintakautta 31.7.2021 asti, uusi valtuustokausi alkaa 1.8.2021
Tiedoksi ”ympäristöministeriöltä avustusta kunnille ikääntyneiden asumisen kehittämiseen” kirje 15.3.2021.

29. Kevään kokoukset

tiistai 13.4.2021, kirjastopalveluiden esittely

tiistai 11.5.2021

tiistai 15.6.2021, lopettajaiskokous

30. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.38

Jakelu 17.3.2021

25: aloite toimitettu kh:lle

26: osallisuus- ja hyvinvointi

27: phhyky, Turkulainen

